



ŠVIHOV V PROMĚNÁCH ČASU



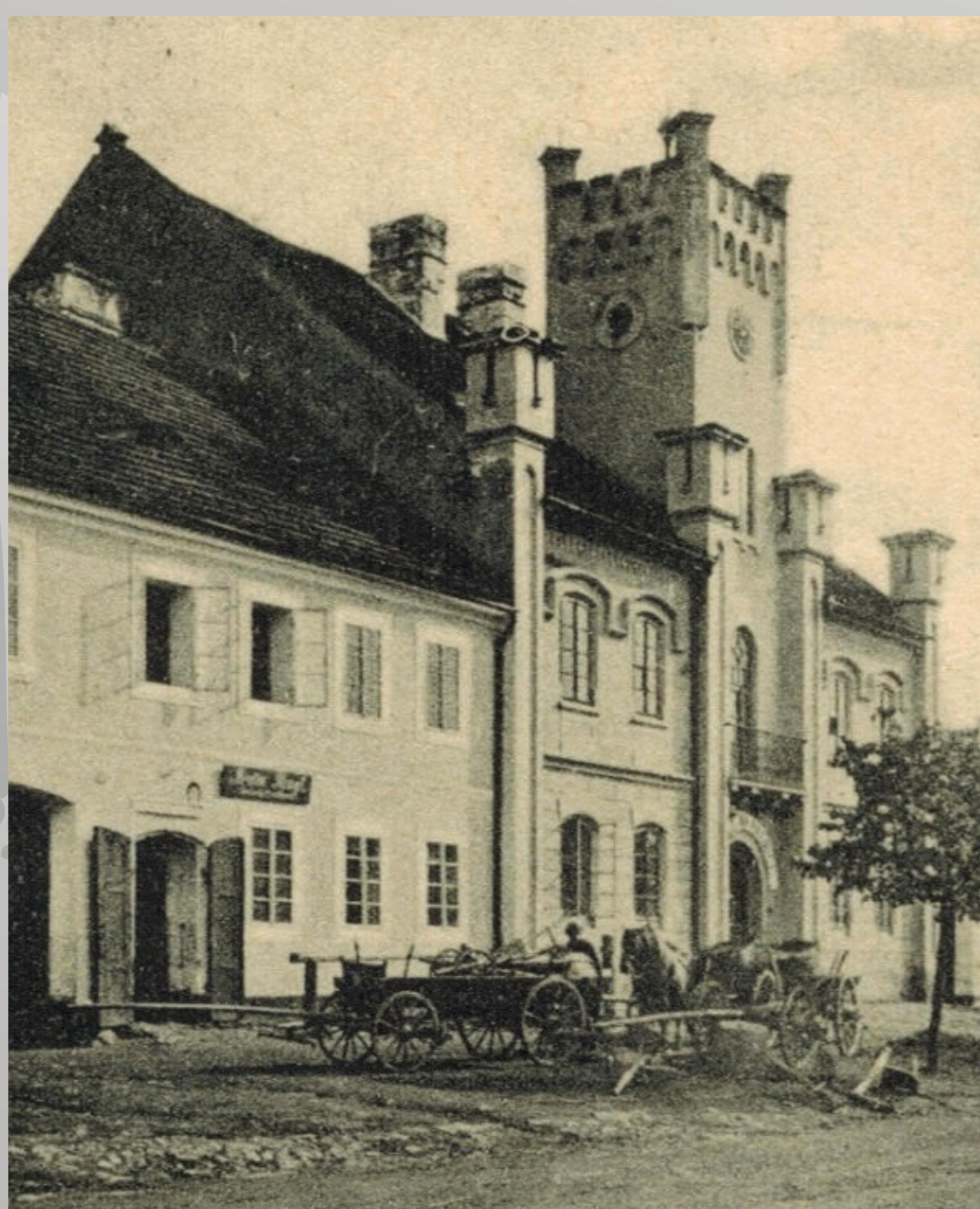
Radnice

Po revolučním roku 1848 se město Švihov vymanilo podobně jako ostatní města z poddanství a začala se rozvíjet jeho samospráva na čele se starostou, který byl také zván purkmistrem nebo měšťanostou. Jistým výrazem svébytnosti a prezentace samosprávné moci se i ve Švihově stává od poloviny 19. století zamýšlená výstavba radnice.

Na místě dnešní radnice stával v polovině 19. století starý „rathaus“, přízemní zchátralá stavba, která byla švihovským měšťanům více než k užitku pro ostudu. Obecní samospráva si najímala ke schůzím a k úřadování místnosti v soukromých domech, a tak zkusila dost posměšků od sousedních měst, že švihovští mají přenosnou radnici „na trakách“.

Ke stavbě nové radnice bylo přikročeno na jaře 1860 zbořením a odstraněním zchátralé staré radnice. Stavební plány vypracoval František Vokal a samotnou stavbu převzal veřejnou dražbou za nejmenší cenu 11.552 zlatých Jakub Kotab ze Zdaslavi, jenž si najal stavitelského mistra Jakuba Jandů z Černíkova.

Základní kámen k tomuto velkolepému stavení byl položen církevním obřadem slavnostně dne 25. srpna 1860 za přítomnosti hraběte Jaromíra Černína, c.k. Klatovského okresního přednosty Karla Zimeauera, představitelů města na čele se starostou Františkem Bayerem, dalších hostů a velkého množství lidu. Pod základním kamenem byl připraven malý výklenek, do něhož byla uložena plechová skříňka, v níž se na památku nachází v skleněné, neprodyšně uzavřené trubici základní listina, několik běžných stříbrných a měděných mincí a městská pečeť. Tato schránka je umístěna v levém tj. ve východním sloupu domovních veřejí vrat vedoucích na náměstí ve výšce asi 4 stop od země.



Radnice před opravou v r.1911

Stavba se v roce 1860 rozeběhla velice rychle a do podzimu byla hotova hrubá stavba včetně střechy. Radnice byla dostavěna v říjnu roku 1861 za necelých 14 měsíců jako největší a nejkrásnější stavení ve městě se 14 většími či menšími místnostmi ve dvou podlažích. V radnici měl být i obecní policajt a dvě místnosti sloužily jako šatlavna.

Za slavného panování Jeho Veličenství císaře rakouského a krále českého Františka Josefa I. za slavného panování Jeho Papežské Svatosti Římského papeže Pia IX. Za panování Jeho exelenci vysoce urozeného pana Eugena hraběte Černína z Chudenic na Chudenicích vládaře domu Jindřicha Hradeckého majitele Chudenicického, Jindřicha-Hradeckého, Petrohradeckého, Krásko-Dvorského a Mašovského, a jeho syna vysoce urozeného p. Jaromíra hraběte z Černínů a držitele panství Chudenicického za vládaření jeho Exelenci svobodného pána Messery místodržitele království českého a p. Františka Tschary c. k. hejtmána kraje Plzeňského léta Páně 1860 usnesla se obec města Švihova z obecního jmění nákladem 11552 zlatých na místě prastaré a již velmi sešlé zbudovat z gruntu novou městskou radnici, kteréž bylo již tím více zapotřebí, než město toho času počítalo 200 čísel domů a 1800 katolických a židovských obyvatelů. Obrys a nástin k této radnici byl vyhotoven c. k. asistentem stavitelským p. Františkem Vokalem a potvrzen c. k. inženýrem p. Karlem Hauptmanem. Vyvedení této budovy převzal veřejnou dražbou za nejmenší cenu Jakub Kotab, majitel hospodářství v Zdaslavi, jenž si najal stavitelského mistra Jakuba Jandů z Černíkova. Základ k tomuto velkolepému stavení byl církevním obřadem slavně položen dne 25ho srpna 1860 u přítomnosti vysoce urozeného p. Jaromíra, hraběte z Černínů a držitele panství Chudenicického, jenž k této stavbě ochotně nápomocen býti ráčil, u přítomnosti blahorodého p. Karla Zimeauera c. k. představeného okresu Klatovského a blahorodého p. Josefa Hallera c. k. sudího z Klatov, velebných pánů duchovních Františka Kleina, děkana biskupského notáře, vysloužilého vikáře státnictví Lukavického p. Vincence Seehsera kaplana, u přítomnosti p. Františka Bauera a ředitele panství a p. Ferdinanda Procházky, hraběcího úředníka hospodářského p. Františka Bayera, měšťanosty a usedlého měšťana a obecního výboru p. p. Kašpara Bláhy, Jana Peláškana, Jana Tyla, Františka Jiskry, Hynka Korby, Josefa Sudy, Hynka Votavy, Františka Maršálka, Jana Bolešky, místního učitele. Zapsal Matěj Volek, měšťan Švihovský, toho času učitel v Dolanech.

Text listiny umístěné v základním kameni radnice

Oproti původním plánům byly k radnici zezadu směrem do „Židovské ulice“ (dnes Vrchlického) přistavěny klenuté stáje pro 32 koní, které byly určeny pro koňská spřežení zajišťující dopravu na trase mezi městy Klatovy a Plzeň. Nejen touto změnou stála stavba o celých 8.000 zlatých více, tedy celkem 19.686 zlatých 75 krejcarů. Z dobového zápisu se můžeme dočíst: „*Touto náramnou výlohou zchudla a zadlužila se Švihovská obec velmi tak, že i potomci nynějšího obyvatelstva neblahé následky nádherné stavby nové radnice ještě dlouho okoušeti budou.*“ Finanční situaci města velmi ztížil o čtyři roky později katastrofální požár, který 22. července 1865 zničil téměř celé město včetně školy a jen zázrakem



Radnice po opravě v r.1911

se vyhnul nové radnici. Navíc za necelých patnáct let se doprava ze silnice přesunula z velké části na novou železnici a stáje za radnicí pozbyly své hlavní využití. Věžní hodiny od Karla Adamce, hodináře z Čáslavi, byly na radnici osazeny až v roce 1885.

Radnice sloužila nejen pro obecní samosprávu, ale v radničním sále v přízemí byly konány různé kulturní akce jako divadelní představení, taneční zábavy, cvičil zde ve svých začátcích Sokol a byla zde dlouhá léta restaurace. Ta byla zrušena v roce 1920, kdy byla část radnice využita pro měšťanskou školu a nebylo vhodné, aby ve stejném objektu byla i hospoda. Pro školní účely byla radnice zčásti využívána až do roku 1958, kdy byla postavena nová škola.

Radnice byla několikrát opravována. V roce 1911 změnila nepatrně svůj vzhled. Došlo k výměně oken, vstupních vrat, byla zhotovena nová fasáda i střecha, věž byla osazena novými hodinami. V letech 1986 – 1990 byly zbourány původní stáje za radnicí, provedena přístavba, kde se dnes nachází v přízemí pošta a v patře knihovna. Rozsáhlejší oprava byla provedena v roce 1993, kdy byly do věže osazeny nové hodiny a pod nimi na obnovené fasádě namalován znak města. V patře byla zřízena oddací síň. Poslední větší opravu radnice si vyžádala povodeň v roce 2002, kdy byly vyměněny podlahy v zatopeném přízemí a budova dostala novou střešní krytinu.



Stáje a kovárna za radnicí (zbouráno před 30 lety)



Radnice kolem roku 1935